

Drøftelse af:

Videre proces om naturnationalparker

Sekretariatet indstiller, at Hovedbestyrelsen:

- Giver sekretariatet mandat til at sende rapporten til relevante politikere og forvaltere som inspiration til store sammenhængende skovlandskaber med fokus på biodiversitet.
- Drøfter hvordan DN bedst følger op på rapporten med henblik på AP17.
- Drøfter, om rapportens konklusioner skal indarbejdes i et afsnit i DN's kommende nye skovpolitik. Skal der konkret peges på et eller flere af de undersøgte områder, eller blot på de skitserede principper og virkemidler?
- Drøfter, om begrebet naturnationalpark skal bruges af DN.

Sagens kerne

NIRAS har for DN udarbejdet en rapport med skitseprojekter for danske naturnationalparker. Nu skal der følges op i DN-regi.

Baggrund og proces

Repræsentantskabet besluttede i forbindelse med behandlingen af AP2015, at DN skulle få udarbejdet et forskningsbaseret eksempelprojekt for etablering af en "naturnationalpark" i et sammenhængende område med en kerne af store statsskovarealer. En arbejdsgruppe under NFU pegede derefter på ni mulige lokaliteter, som var til høring i de berørte afdelinger. Den 26. februar 2015 besluttede HB dels, at projektet skulle gennemføres i tre områder, nemlig Almindingen, Grib Skov og Silkeborgskovene, dels at der skulle reserveres 375.000 kr. af arbejdskapitalen til finansieringen af det.

Projektets styregruppe har bestået af medlem af HB og formand for naturfagligt udvalg Peter Esbjerg og direktør Michael Leth Jess. Tovholder i sekretariatet har været Nora Skjernaa Hansen. En følgegruppe har bestået af repræsentanter fra alle syv berørte DN-afdelinger samt skovriderne fra de tre enheder af statsskovene som observatører. Peter Esbjerg har også været til stede på begge de to følgegruppemøder og sammen med lokale DN'ere deltaget i alle tre heldags feltbesøg i de udvalgte skovområder.

Rapporten, som nu foreligger, er udarbejdet af konsulentfirmaet NIRAS, som fik opdraget efter en udbudsrunde gennemført af sekretariatet. Både forskergrupper og konsulentfirmaer blev inviteret til at afgive tilbud og der indkom tre tilbud. Tilbuddet fra NIRAS blev af styregruppen og flere faglige eksperter fra sekretariatet klart vurderet som det, der så ud til bedst at kunne opfylde målene i projektbeskrivelsen.

DN's lokale afdelinger har bidraget aktivt til processen ved ekskursionerne, møderne og i form af skriftlige kommentarer i flere faser af projektet. Alle de syv berørte afdelinger (Bornholm, Silkeborg, Skanderborg, Fredensborg, Gribskov, Helsingør og Hillerød) har fået mulighed for at skrive et bilag til denne indstilling. DN-Gribskov, DN-Helsingør og DN-Silkeborg har benyttet sig af det. De øvrige afdelinger har dog også deltaget aktivt tidligere i projektet.

Evaluering af proces og resultat

DN har fået flere forskellige output af denne proces, som grundlæggende er blevet rost af følgegruppens lokale DN-afdelinger samt observatører fra de relevante lokale enheder af Naturstyrelsen. DN har fået en interessant rapport, som danner et solidt udgangspunkt for opfølgning og videre arbejde med emnet. DN har også fået øget viden om skovforvaltning og biodiversitet både centralt og lokalt, og dialogprocessen i og med de tre lokalområder har været gavnlig for den gensidige forståelse af muligheder og knaster.

Sekretariatet vurderer, at rapporten er veludført og særdeles interessant, både fordi den giver almen viden og værktøjer angående store sammenhængende skvområder med biodiversitetsformål, og fordi den konkret dykker ned i skovene i nogle af de geografiske kvadrater, som forårets store rapport om behovet for og udvælgelsen af skov til urørt skov har peget på som relevante¹.

Indarbejdelse i DN's skovpolitik

Det var ifølge projektoplægget tanken, at eksempelprojektet skulle kunne danne baggrund for en kampagne for at omdanne flere store statsskove til sammenhængende skovlandskaber med biodiversitetsformål. Der tages separat stilling til en eventuel skovkampagne i 2017. Det er dog vigtigt at få taget stilling til i hvilket omfang naturnationalparker (store sammenhængende (offentlige) skvområder) skal indarbejdes i den kommende skovpolitik. Foreningens opdaterede skovpolitik vil dog også blive selvstændigt debatteret og besluttet i HB senere, så nuværende diskussion er blot vejledende for arbejdet med et udkast til ny skovpolitik.

Selve begrebet Naturnationalpark

DN har i dette projekt valgt at betegne større sammenhængende skvområder med fokus på biodiversitetsformål som "naturnationalparker". Betegnelsen er blandt andet valgt for at markere en mere naturorienteret tilgang end i de eksisterende danske nationalparker. En naturnationalpark kan godt være et kerneområde i en større nationalpark. Ideen har været at finde et nyt dansk begreb, som kunne modsvare det internationale begreb "national park" fastsat af IUCN, eftersom nationalparkbegrebet i Danmark er blevet udvandet.

Begrebet er absolut brugbart, men nogle mener, at det ligger det for tæt op ad nationalpark og derfor risikerer at forplumre de komplicerede nationalparksprocesser yderligere. Andre mener, at ethvert nyt "formelt" begreb giver for meget arbejde i sig selv og fjerner fokus fra indholdet.

¹ Petersen, A.H., T.H. Lundhede, H.H. Bruun, J. Heilmann-Clausen, B.J. Thorsen, N. Strange og C. Rahbek (2016): Bevarelse af biodiversiteten i de danske skove. En analyse af den nødvendige indsats, og hvad den betyder for skovens andre samfundsgoder. Center for Makroøkologi, Københavns Universitet. 110 sider.

Yderligere aktiviteter knyttet til projektet

Sekretariatet lægger op til at sende rapporten til relevante politikere og forvaltere som inspiration samt gøre den tilgængelig på hjemmesiden inden årsskiftet. Desuden foreslås det at arrangere et seminar eller lignende om emnet i 2017 (skrives ind i AP-forslag).

Økonomi

Hvis HB foreslår at afholde et seminar eller lignende om naturnationalparker kan der være behov for et mindre beløb til finansiering (bl.a. afhængig af om egne lokaler slår til). Det behandles endeligt i forbindelse med AP.

Bilag

1. Kommentarer fra berørte DN-afdelinger (3 af 7 har kommenteret skriftligt i denne omgang)
2. Rapporten "Eksempelprojekt om naturnationalparker" er tidligere udsendt